samci, Kudla lgt. Na území naší republiky byl tento druh znám dosud z Čech (Slabý). Nový pro Moravu.

3. Callogonia virgo (Tr.) je známa od nás z pozdější doby ze Slovenska. V Doloplazech u Olomouce přiletěl ke světlu dne 17.6.1966 1 samec, Bleša lgt. Nový pro Moravu.

BEMERKENSWERTE LEPIDOPTERENFUNDE IN NORDMÄHREN

Es werden drei interessante Lepidopterenfunde aus Nordmähren gemeldet, davon sind die zwei letztgenannten neu für Mähren. Hippotion celerio (L.) wurde in Mähren seit mehreren Jahrzehnten nicht beobachtet.

LITERATURA

S l a b ý O., 1954: Parastichtis illyria Frr. v západních Čechách a problém jejího výskytu a původu. Acta Soc.Ent.Čechoslov., 51: 193-196.

K VÝSKYTU ECTOBIUS SYLVESTER (PODA 1761), ECTOBIUS LAPPONICUS (LINN. 1745) A PHYLLODROMICA MACULATA (SCHREBER 1781) V LESNÍCH A REKREAČNÍCH CHATÁCH

Jaroslav A š m e r a

Krajská hygienická stanice Ostrava

V Severomoravském kraji jsme se několikrát setkali s výskytem rusce lesního Ectobius sylvester (Poda 1761) v lesních a rekreačních chatách, a to tak, že nám byl uvedený druh donesen k určení.

V odborné literatuře je citován Linnaeus 1761, který první uvedl, že ve volné přírodě se vyskytující rusec laponský - Ectobius lapponicus napadá v Laponsku a jiných severských státech tamním obyvatelům zásoby sušených ryb připravených pro zimní období v domech a způsobuje tak někdy citelné škody. Tento údaj převzaly všechny entomologické publikace, např. Wattenwyl 1882, Lucas 1920, Obenberger 1926, 1955, Tümpel 1922, Bar-

toš, Pulpán a Verner 1961. Kriticky zhodnotil tuto otázku Weidner 1953, který uvádí, že poznámka o škodlivosti Ectobius lapponicus je nesprávná a spočívá na záměně s mrchožrouty Thanatophilus lapponicus L. a Thanatophilus rugosus Herbst. Dále uvádí, že Ectobius sylvester je příležitostný škůdce, v Bosně vnikl do domů lesního tábora a žil tam podobně jako Blatella germanica. Harz 1957 uvádí, že podle starých pramenů prý Ectobius lapponicus v domech Laponců ožírá sušené ryby.

Vzhledem k tomu, že výskyt Ectobius lapponicus a Ectobius sylvester v obydlí je v ČSSR neznám, začali jsme se touto problematikou zabývat a provedli sami několik cílených akcí, které měly objasnit možnost výskytu těchto druhů v lesních a rekreačních chatách.

Při prozkoumání 135 chat patřících hlavně lesním závodům a sloužících jako příležitostné lovecké chaty a dále jako sociální zařízení pro lesní dělníky jsme zaznamenali výskyt Ectobius sylvester 9 x , Ectobius lapponicus 2 x a Phyllodromica maculata 1 x. Ve 42 rekreačních chatách byl nalezen pouze Ectobius sylvester 2 x .

Po zhodnocení nálezů vyvozuji, že ze všech exoantropních druhů řádu švábů má největší sklon k synantropii v našich podmínkách Ectobius sylvester, který se ve 3 případech vyskytoval v lesních chatách ve větším množství a musel být likvidován postřikem 3 % Nera emulzí. Zvýšený výskyt byl vždy v souvislosti s nedodržením základních zásad úklidu a s přítomností různých druhů dřevin i listí používaného k topení. Ve všech ostatních případech šlo o příležitostné ojedinělé nálezy, kdy zřejmě došlo k zavlečení Ectobius sylvester s dřívím a listím. Výskyt Ectobius lapponicus a Phyllodromica maculata zařazuji do kategorie náhodných nálezů.

Upozorňuji na tuto problematiku proto, aby příslušní odborní pracovníci hygienické služby věnovali této otázce pozornost a mohl být ve větším počtu materiálů z nálezů zhodnocen význam výskytu Ectobius lapponicus, Ectobius sylvester a Phyllodromica maculata v lesních a rekreačních chatách.

ZUM VORKOMMEN DES ECTOBIUS SYLVESTER (PODA 1761), ECTOBIUS LAPPONICUS (LINN. 1745) UND PHYLLODROMICA MACULATA (SCHREBER 1781) IN WALD- UND WEEKENDHÜTTEN

In 135 Wald- und Weekendhäusern Nordmährens wurden die drei genannten Blattodea-Arten festgestellt. Davon weist Ectobius sylvester (9 x angetroffen) eine gewisse Neigung zur Synantropie auf, das Auftreten der übrigen zwei Arten dürfte für zufällig gehalten werden.

LITERATURA

B a r t o š J., P u l p á n J., V e r n e r P., 1961: Boj proti skladištním škůdcům, 363 p., SZN Praha. H a r z K., 1957: Die Geradflügler Mitteleuropas, 494 p., VEB Gustav Fischer Jena. L i n n a e u s Car., 1761: Fauna Suecica sistens animalia Sueciae regni etc. Editio altera Stockholmiae. L u c a s W.J., 1920: A Monograph of The British Orthoptera, 264 p., London. O b e n b e r g e r J., 1926: Rovnokřídlý hmyz republiky Československé, 234 p., Česká akademie věd a umění, Praha. O b e n b e r g e r J., 1955: Entomologie II., 725 p., ČSAV Praha. T ü m p e l R., 1922: Die Geradflügler Mitteleuropas, 326 p., Verlag F.E. Petras, Gotha. W a t t e n w y l B.C., 1882: Prodromus der Europäischen Orthopteren 466 p., Leipzig. W e i d n e r H., 1953: Bestimmungstabellen der Vorratsschädlinge und des Hausungeziefers Mitteleuropas, 234 p., VEB Gustav Fischer, Jena.

VIII. ÚSTŘEDNÍ ZASEDÁNÍ ODBORU E N T O M O L O G I E NĚMECKÉHO KULTURNÍHO SVAZU (DEUTSCHER KULTURBUND) V HALLE

Leo H e y r o v s k ý

Kulturní svaz v Německé demokratické republice je rozsáhlá organizace podléhající přímo ministerstvu kultury. Jeho působnost se vztahuje na všechny kulturní obory, tedy nejen na celou přírodovědu, ale i na památkovou péči a ochranu přírody,